

wtorek, 12.07.2022

Nowy mural „Caritas – Madonna z Dzieciątkiem” wg Wyspiańskiego na terenie naszej parafii

W ostatnich dniach na ścianie budynku Szpitala Położniczego im. Rafała Czerwiakowskiego przy ul. Siemiradzkiego 1, od strony parkingu przy ul. Łobzowskiej został namalowany mural, będący kopią fragmentu dużego projektu witraża „Polonia” Stanisława Wyspiańskiego.

Namalowany mural to górna część tego projektu, który jako całość powstał w latach 1893-94 i przeznaczony był do katedry we Lwowie. Projekt ten nigdy nie został zrealizowany.

Dolna część projektu „Polonia”, bardziej znana i szerzej rozpowszechniana, przedstawia grupę osób rozpaczających wokół zemdlonej kobiety w purpurowo-gronostajowym płaszczu, ze szczerbcem w dłoni, która symbolizuje Polskę, a otaczają ją: dziewczynka w krakowskim gorsecie, chłopiec w sukmanie, płaczące kobiety i mnich. Lewa, górna część zaprojektowana przez Wyspiańskiego przedstawiała alegorię Miłosierdzia. W tej części na symboliczną scenę zemdlonej kobiety-Polski, miała spoglądać z nieba Madonna z Dzieciątkiem i Michał Archanioł.

Karton z Madonną, wykonany został w technice pasteli w 1904 r - i jest tematem opisywanego murala. Przedstawia Matkę Bożą jako wiejską dziewczynę z długimi, jasnymi włosami, okrytą stylizowaną barwną chustą. Madonna trzyma w ramionach niemowlę. To właśnie przedstawienie Madonny jako zwykłej chłopki, z ludu oraz „uzwyczajnienie” Jej wizerunku spowodowało odrzucenie projektu Wyspiańskiego przez jury konkursu, stając się bezpośrednim powodem braku jego realizacji. Zażądano od Wyspiańskiego zmian w wizerunku Madonny, ale zmiany nigdy nie zostały przez artystę wprowadzone.

Wyspiański w projekcie zwanym obecnie „Caritas (Madonna z Dzieciątkiem)” wyniósł do godności wielkiego misterium scenę macierzyństwa, co niewątpliwie dostrzeżone zostało przez zamawiających mural i znakomicie wpisuje się w przeznaczenie budynku na szpital położniczy, na którym został namalowany.

Jest jeszcze jeden fakt z życia Stanisława Wyspiańskiego, który jak przypuszczam, przemawia za umieszczeniem tego projektu w tym właśnie miejscu. Otóż w przedwojennym budynku przy obecnej ul. Siemiradzkiego nr 1, w ówczesnej prywatnej lecznicy "Dom Zdrowia dr Jan Gwiazdomorski" pod opieką dr Maksymiliana Rutkowskiego ostatnie chwile swojego życia spędził Stanisław Wyspiański. Niestety nieuleczalna choroba spowodowała przedwczesną śmierć artysty, zmarł w w narożnej separacie na pierwszym piętrze, po kilkunastu dniach szpitalnego pobytu.

Mural jest sporych rozmiarów, w żywych kolorach adekwatnych do oryginału. Dobrze widoczny od ul. Łobzowskiej, wieczorem podświetlany. Zachęcamy do jego obejrzenia, wszak murale powstają w szarej, miejskiej przestrzeni by cieszyć nasze oczy!

Oryginalny karton Stanisława Wyspiańskiego Caritas (Madonna z Dzieciątkiem), 1904, pastel 199 x 82,5 cm